

През 1992 в Европейския Съюз бяха направени решителни промени в косвеното данъчно облагане. Бяха представени нови правила за акцизните задължения и нова междуобщностна систематизация на Данък Добавена Стойност – ДДС, поставяйки край на данъчните ограничения и формалните митнически договорености между страните членки.

Данък Добавена Стойност

След представянето на системата за облагане с ДДС през 1967 и последвалата директива 77/388/ЕЕС на неизменното определяне на данъците през 1977, през 1991 и 1992, законодателството прие насоченото към стабилизация транснационално VAT споразумение за оказионните стоки, предметите на изкуството и античните и колекционерски вещи, и опрости процедурите на системата за облагането им.

Законодателството хармонизира националните закони, управлявайки принципите за данъчно облагане, защитавайки от унижения, чрез обръщане внимание на усилията за предметите на изкуството, на античните и колекционерски вещи и транзакциите на злато.

Чрез интернационалното VAT споразумение, което бе приложено за периода от 1 Януари 1993 до 31 Декември 1996г, данъчният контрол върху физически и юридически лица на международните граници беше премахнат. Налагането на VAT върху вноса между страните членки не беше прекъснато, защото новата система на плащане VAT се базира на разликата в продажбите между данъчно задължените лица, продажби на физически лица и продажби на търговци, които не са обект или са освободени от VAT споразумението. Единственият административен документ за фирми, бе заменен от редовни отговори, които те трябва да предоставят. Що се отнася за физическите лица, продажбите през гари и летища, освободени от мита, бяха отменени от 30 юни 1999г за международните пътници.

Отмяната на трансграничните данъци свидетелства до известна степен за хармонизиране на данъчното облагане. Чрез новото споразумение, страните членки прилагат стандартен процент на VAT, който е поне 15% и има възможност за приемане на една или две намалени ставки (които не могат да бъдат по-ниски от 5%) единствено

за някои продукти и услуги от културен или социален характер. Временното задържане на нулеви ставки или на законовите (под 5%) е позволено. По-високите ставки от тези в споразумението са отменени. Тези споразумения, които трябваше да бъдат преразгледани преди 31 Декември 1996г., бяха до голяма степен предвиждани и очаквани от страните членки. Те подеха политика на намаление на броя на ставките и на осезаеми съкращения на тези ставки. Правилото за облагане на страните консуматори на продукти и услуги, планирано за данъчните субекти, по ставките и при условия, приемливи за тази страна, беше задържано, до представянето на окончателната система за облагане на търговията между страните членки. Целта е да се намалят възможните изкривявания, въз основа на конкуренцията и пренасочване на активността, докато ставките са недостатъчно привлекателни. Тези уговорки са преди всичко замислени за подсилване на общностната интеграция, докато бъдат гарантирани финансовите интереси на страните членки.

Специалните споразумения остават в сила за отдалечените покупко-продажби между освободени от данъци търговци или необлагаеми юридически лица и продажбите на нови превозни средства.

Както за търговията с трети страни, вносът все още е обект на изискванията за митнически декларации и се облагат като вносни стоки. Износът продължава да е освободен от обичайните митнически формалности. Съществуват опростени споразумения за търговци, желаещи да внасят продукти от трети страни за свободно разпространение в една от страните членки, преди да го изпратят за друга страна от Евросъюза за употреба или крайна консумация.

Акцизи

Наредбите за акцизите в ЕС са в сила отскоро. За разлика от сферата, в която важи VAT споразумението, уговорките са окончателни и се отнасят за притежанието, прехвърлянето и контрола върху стоките, подлежащи на акциз.

Акцизни стоки:

- Продукти, предназначени за консумация в една страна членка и притежавани с комерсиални цели от друг член на ЕС, са обект на акцизно облагане в страната, която ги

притежава;

- Продукти, придобити от частни лица за лична употреба и транспортирани от тях се таксуват с акциз в страната член на ЕС, в която са придобити; установени са различни критерии, позволяващи на лицата да доказват, че техните придобивки са за професионална употреба;

- Продукти, придобити от неоторизирани доставчици и регистрирани или нерегистрирани търговци, и изпратени или транспортирани директно на продавача или негов представител, са обект на акциз в страната, за която са предназначени.

Принципът, възприет за акцизите в ЕС е че на облагане с акциз стоките подлежат в страната консуматор.

Тези споразумения, в сила от 1 Декември 1993г., са един от елементите на цялостната стратегия за изравняване на ставките и хармонизиране на структурата на косвеното облагане. Беше определена териториална рамка за притежанието и движението на стоки, подлежащи на акцизно облагане. Споразуменията,отнасящи се за алкохолните напитки, тютюневите изделия и минералните масла позволяват тези стоки да бъдат търгувани с временно отстраняване на акцизните задължения и без проверки по международните (в Евросъюза) граници. Акциза се плаща, когато стоката се продава за домашна употреба и на цената, валидна в страната – консуматор. Покупко-продажбата на продукти защитени от споразумението за премахване на акцизите се осъществява чрез данъчните служби и е защитена от съпровождащи административни документи.

Минималните акцизи за алкохола и алкохолните напитки и цигарите и тютюневите изделия бяха представени през 1992г. Основават се на това, че на всеки 2 години, Съвета ще проучва минималните акцизи и ще пресмята стойността им, подходяща за правилното функциониране на вътрешния пазар и отговаряща на реалната стойност на тези акцизи.

В съответствие с предложението, прието от Общността за минералните масла и моторните горива(зачитайки околната среда и кампаниите за разпространението на енергийни продукти от обновяващи се източници), Комисията представи план, насочен към постигане на намаление на акцизите за горивата, екологични източници, така наречените “биогорива”, през 1992 и план целящ хармонизиране на косвеното облагане на енергийни продукти през 1997г.

Разрешения за освобождаване от данъчни задължения

Въпреки всичко, разликите в структурите имат по-слабо изразено влияние от значителното несъответствие в ставките. За това специфичните разрешения (за алкохола и цигарите) и негативите от премахването на ограниченията върху покупките на търговци, пътуващи из общността, бяха приети на международно равнище от Дания, Ирландия, Германия и Испания. Решение на Съвета 94/4/ЕС от 14 Февруари 1994 увеличи разрешенията за пътници, пристигащи от вън от 45 до 175 Екю и ограниченията за освободени от данъци стоки на пътници в ЕС от 45 до 90 Екю.

Последни събития

Въпреки всички тези усилия, данъчното хармонизиране все още не може да се нарече задоволително. В Общността, съгласуването на данъците е изправено срещу две основни пречки, а именно: управлението на процедурите за вземане на решения и липсата на по-общ поглед върху икономическите и социалните пречки, породени от провалените проекти. Тази постоянна неспособност за координиране на данъчните политики е основен фактор, не само в изкривяванията, които се получават, но и също е определящо за безработицата и дори насърчава "износването" на данъчната база. По тази причина Комисията алармира за това и инициира неофициална среща на Финансовите Министри във Верона на 12 и 13 април 1996г. за да представи на първо време своите идеи относно обширна данъчна стратегия. В съобщение, записано на 20 март 1996 тя поставя трите главни предизвикателства които биха могли да бъдат ключови елементи на данъчната политика на Европейския Съюз за бъдеще:

- Стабилизиране на данъчните постъпления от страните членки;
- Гладкото функциониране на общия вътрешен пазар;
- Агитация за разкриване на нови работни места.

Комисията планира да открие подходящи решения на тези проблеми което е в съответствие с принципите на ЕС.

В тази насока, през юли 1996 Комисията представи работна програма, създадена за ускоряване на измененията на международната VAT система в окончателна обществена система, като предварително анализирана. Тази програма съдържа пет фази,

планирани за периода от края на 1996 до средата на 1999г. Тази програма обхваща основните принципи на VAT споразумението (материалната сфера, данъчните размери, определяне на данъчнозадължените лица, задълженията, изравняване на VAT ставките и други), мястото на облагане, така нареченият принцип за облагане по място на създаване на продукта (на територията на VAT, мястото на облагане и контрол на данъчните субекти), националните коефициенти за изменение на финалната система, поддръжка на специалните планове и изменение на данъчните приходи между държавите членки.

Фискалната програма получи многонационален обхват за периода от 1 Януари 1998 до 31 Декември 2002г. беше изпълнена. Това ще бъде основа за добро сътрудничество между отделните правителства относно уеднаквяване на изискванията за косвеното облагане.

На 1 Октомври 1997 Комисията представи информация за преките и косвени данъци, относно коефициентите, които Комисията ще интегрира своевременно с оглед на стабилизирането на Европейската координация от гледна точка на данъчното облагане и стремежа към съвършена конкуренция.

И още повече, специфичните коефициенти за данъчното облагане са взети от транспортния и енергийния сектор в ЕС.

На 14 март 2001, Комисията предложи поправки в Директива 92/79/ЕЕС, директива 92/80/ЕЕС и Директива 95/59/ЕС, вземайки под внимание структурата и ставките на акцизите, поставени на тютюневите изделия. Главните цели да минимизира разликите между акцизите в различните държави и да осигури общо нарастване на нивото на тези акцизни задължения. Въз основа на това ще последват и други инициативи, особено комуникациите в данъчните политики като цяло, включително и акцизите и законите, свързани с акцизите на алкохола и алкохолните напитки, както на облагането на моторните превозни средства.